

Sophokleswedstrijd 2012

Aias 114-133

(ed. Lloyd-Jones - Wilson, OCT 1990 > Loeb, 1994)

Inleiding

Slot van de proloog.

Wat voorafging: de godin Athena heeft ervoor gezorgd dat Aias een slachting heeft aangericht onder het buitgemaakte vee, terwijl hij dacht de Atriden en andere Griekse leiders te vermoorden. Hij was namelijk woest omdat de wapens van Achilleus niet aan hem, maar aan Odysseus werden toegewezen.

De tragedie opent met een dialoog – typisch Sophokles – tussen Athena en Odysseus. Ze bevinden zich voor de tent van Aias. De godin vertelt wat er gebeurd is, en roept Aias naar buiten om verder de spot met hem te drijven ("het prettigste vermaak is leedvermaak", v. 79). Dat wil ze doen in het bijzijn van Odysseus, dus maakt ze hem eerst onzichtbaar: de homerische epen zijn nooit ver weg in deze tragedie. Aias, nog steeds waanzinnig, vertelt aan Athena dat hij Odysseus nog niet heeft vermoord, maar in de tent heeft vastgebonden, om hem eerst nog gruwelijk te folteren. De godin spoort hem aan dat dan maar te gaan doen...

Tekst

Ἀθήνα

σὺ δ' οὖν - ἐπειδὴ τέρψις ἦδ', <έν> σοὶ τὸ δρᾶν -
χωρῶ χειρὶ, φείδου μηδὲν ὦνπερ ἐννοεῖς.

115

Αἴας

χωρῶ πρὸς ἔργον· τοῦτο σοὶ δ' ἐφίεμαι,
τοιάνδ' αἰεὶ μοι σύμμαχον παρεστάναι.

(Aias gaat zijn tent terug binnen)

Ἀθήνα

ὄρᾱς, Ὀδυσσεῦ, τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση;
τούτου τίς ἄν σοι τάνδρὸς ἢ προνούστερος
ἢ δρᾶν ἀμείνων ἠύρεθῃ τὰ καίρια;

120

Ὀδυσσεύς

ἐγὼ μὲν οὐδέν· οἶδ'· ἐποικτίρω δέ νιν
δύστηνον ἔμπας, καίπερ ὄντα δυσμενῇ,
όθούνεκ' ἄτῃ συγκατέζευκται κακῇ,
οὐδὲν τὸ τούτου μᾶλλον ἢ τοῦμὸν σκοπῶν.
ὄρῳ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν
εἶδωλ' ὅσοιπερ ζῶμεν ἢ κούφην σκιάν.

125

Ἀθήνα

τοιαῦτα τοίνυν εἰσορῶν ὑπέρκοπον
μηδὲν ποτ' εἵπησ' αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος,
μηδ' ὄγκον ἄρῃ μηδέν', εἴ τινος πλέον
ἢ χειρὶ βρίθεις ἢ μακροῦ πλούτου βάθει.
ὥς ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν
ἅπαντα τάνθρωπεια· τοὺς δὲ σώφρονας
θεοὶ φιλοῦσι καὶ στυγοῦσι τοὺς κακοὺς.

130